

gyűjtésének szakemberét, Pajkossy Györgyöt, vizsgálja meg néhány ives tanulmányban e tudományok hazai gyűjtésének problémakomplexumát, az elvi kérdések tisztázása érdekében.

A gyűjtőkori együttműködés egészének behatóbb vizsgálatát készíti elő a KMK a világirodalmi szemle egy sajátos formájával: összegyűjtötte a gyűjtőkori együttműködésre vonatkozó világirodalmi termést és a publikációk referátumainak gyűjteményét kívánja a közeljövőben közreadni, megfelelő csoportosításban.

KONDOR Imréné

A könyvtárközi együttműködés két új dokumentuma

Matematikai szakfolyóiratok retrospektív lelőhelyjegyzéke. Összeállította Kósa Győző, Nosek Margit és Szongoth Jánosné. Matematikai Szakirodalmi Kooperációs Bizottság. Közreadja a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára. Bp. 1970. 103 p.

Külföldi szociológiai folyóiratok. Tájékoztató. Szerk. Arató Józsefné. Kárpáti Zoltán. (Kiadja a) Fővárosi Szabó Ervin könyvtár; MTA Szociológiai Intézet. Budapest 1971-

Egyik régi, igen aktív és eredményes kooperációs körünk vezető társadalmi szerve, a Matematikai Szakirodalmi Kooperációs Bizottság közreadta a kör tagkönyvtáraiban található matematikai szakfolyóiratok lelőhelyjegyzékét.

Hazánkban nem ez az első ilyen típusú kiadvány. Fontosságát, a kutatásban, tájékoztatásban való felhasználási lehetőségeit nem szükséges részletezni. A matematikai folyóiratokról is - csaknem husz éve - jelent már meg retrospektív lelőhelyjegyzék. E műfajban azonban - túlzás nélkül állíthatjuk - máig ez a legjobban sikerült.

A kiadvány 17 könyvtár 1969 végéig bejelentett állományát tartalmazza. A fontos országos jellegű tudományos könyvtárak mellett több, e területen érdekelt nyilvános és félig-nyilvános könyvtár adatai szerepelnek. Ugy érezzük, hogy a jövőben - hiszen a lelőhelyjegyzéknek nyilván újabb és újabb kiadásaira lesz szükség - célszerű lehet a bejelentő könyvtárak körét bővíteni néhány további könyvtár (pl. MTA Központi Fizikai Kutató Intézet, soproni Erdészeti és Faipari Egyetem, Kossuth Lajos Tudományegyetem Központi

Könyvtára stb.) adataival. Megállapítható így is, hogy a hazánkba érkező matematikai folyóiratok tulnyomó része (a fontosak kivétel nélkül) szerepel a jegyzékben.

A kötet 838 folyóirat adatait tartalmazza betűrendben. A címek megtalálhatóságát biztosító belső utalórendszer nehéz problémáját a szerkesztők példászerűen oldották meg. Az egyes folyóiratok leírása a periodikum azonosításához szükséges adatokra szorítkozik, igen helyesen. A címváltozatok utalóként szerepelnek, az előzmények és folytatások hol önálló címként, hol utalóként (igaz: kissé következetlenül). Az egyébként igen pontos leírásoknál hiányolnunk kell, hogy a címrész nem tartalmazza a folyóirat indulási és - befejezettség esetén - záróévének feltüntetését. A cím után lelőhelyként az állományadatok következnek, hiányos köteteknél pontos (számonkénti) részletezéssel.

A lelőhelyjegyzék a Külföldi Folyóiratok Központi Katalógusához - s így ennek minden kiadványához - képest számottevően bővebb: tartalmazza a könyvtárakhoz c s e r e vagy a j á n d é k útján beérkezett folyóiratokat (köztük néhány olyan címet is, amely - bár kurrens - az OSzK kurrens lelőhelyjegyzékében elő sem fordul), valamint a m a g y a r folyóiratokat. Utóbbi több okból is jelentős, részint olyan könyvészeti ritkaságok esetén, mint pl. a Műegyetemi Lapok (1876-1878), részint kurrens folyóirataink ritka első évfolyamainak megtalálhatósága érdekében.

A hatalmas, igen alapos munkát összegző jegyzék részletes elemzést érdemelne. Egyszerű átlapozása alapján is megállapítható azonban: nemcsak egy - jelentős - szakterület kutatói gyarapodtak kitűnő segédeszközzel, hanem számos más szakterület is példaként tekintheti ezt a kiadványt, elsősorban teljessége és magas szintű feldolgozása miatt.

A másik megemlítendő publikáció egy 1970-ben (újja)alakult kooperációs körnek, a szociológiaiainak az első terméke, egyelőre csak a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár és az MTA Szociológiai Intézete közös munkája eredménye (reméljük, a kurrensnek szánt kiadványban később a kör többi tagkönyvtárát is megtaláljuk).

A közreadott füzet a legfontosabb szociológiai folyóiratok tartalomjegyzékének reprodukcióját tartalmazza, s mint ilyen, műfajában első hazánkban (legalábbis a széles körben publikus tájékoztató kiadványok között). A szerkesztők 79 folyóiratot kívánnak a jövőben így módon figyelni (ebből 75 jár a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárba). Az egyes folyóiratszámok "érkezési sorrendben" szerepelnek, a keresést cimmutató teszi lehetővé.

A kutatók számára igen jól használható, minden más szolgáltatásnál gyorsabb tájékozódást biztosító kiadvány a jövőben rendszeres időközönként (kétha-

vonta) jelenik meg. A szerkesztők - előszavukban - jelentős fejlesztést terveznek: címfordítást, recenziót, éves mutatókat stb. Ha mindezt sikerül megvalósítani, jelentősen emelkedhet az így is igen hasznos kiadvány színvonala. S bár a vállalt munka nagy, hadd hívjuk fel a figyelmet néhány további bővítési lehetőségre: egyrészt a résztvevő könyvtárak s ezzel a figyelt folyóiratok számának növelésére (az ezzel együtt járó jelentős szerkesztési munka ellátása nem lesz könnyű, a kiadvány további sorsa amúgy sem alapozható két szakember áldozatkészségére), másrészt a kiadvány periodicitásának sűrítésére: a kéthónapos időköz a tájékoztatásnak ennél a formájánál, ahol a hangsúly éppen a gyorsaságon van, tulságosan nagy.

Örvendetes, hogy a szakirodalmi kooperációs köröknek országosan hasznosítható, publikus eredményei is vannak. És bár nem állítható, hogy minden kooperációs kör legfőbb feladatai között kell szerepelnie a retrospektív leltőhelyjegyzék vagy a gyors "current contents" típusu tájékoztató szolgáltatás megindításának (a tájékoztatás leghasznosabb formái nyilván területenként változnak), mégis reméljük, hogy a jó példákat hamarosan újabb, hasonlóan magas színvonalu produktumok követik majd.

SÁRDY Péter